

Рівненський державний гуманітарний університет
художньо-педагогічний факультет
кафедра театральної режисури

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Актуальні проблеми режисури
Викладач	Мельничук Юрій Степанович
Профайл викладача на сайті кафедри	trkafedra@gmail.com
Е-mail викладача:	melnichuk_juri@ukr.net
Посилання на освітній контент в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Консультації	Онлайн-консультації: — обговорення поточних питань та аналіз опрацьованих джерел в ході підготовки до практичних занять

2. Опис навчальної дисципліни

ВБ 2.8 Актуальні проблеми режисури

кількість кредитів ЄКТС – 3;

кількість годин – 90 годин, у тому числі 30 аудиторних годин, 10 годин – лекції, 20 годин – практичні, 60 годин - самостійна робота.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр , 3 рік навчання.

Вивчення предмету завершується заліком у 6 семестрі.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

« Актуальні проблеми режисури» належать до вибіркової навчальної дисципліни, циклу професійної підготовки режисерів драматичного театру напрямку «Сценічне мистецтво», освітнього рівня «Бакалавр»;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані в ході вивчення дисциплін (пререквізитів): «Режисура та майстерність актора», «Теорія драми», «Історія театру», «Техніка сцени»

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Теорія та практика режисерської та акторської діяльності», «Концепції сучасного театрального мистецтва/Сучасні напрямки світового театру», «Сучасні проблеми

мистецької практики театру», «Європейські режисерські школи», «Історія і теорія акторського мистецтва».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни - залучити студентів до вивчення театральної спадщини та досвіду провідних режисерів, акторів та діячів театального мистецтва, ознайомити з пошуками та проблемами сучасного світового та українського театру. Засвоєння та практичне оволодіння методами роботи над виставою, способами сценічного “існування” актора в різних стилістичних моделях сучасного театру.

Навчити інтегрувати набуті знання та вміння в ході практичного втілення творчих робіт з театральним колективом, знання історії та теорії режисури та основних засад виховання сучасного актора. Формувати розуміння проблем концептуальної режисури здатної через знак, символ, метафору, ігровий образ “перетворити” (за Курбасом) дійсність, знайти унікальну сценічну модель життя, яка розкриє перед глядачами протиріччя і проблеми сучасності. Усвідомити і засвоїти одвічну місію театру – відкривати людину в людині, та глибше розуміти себе і світ.

Підвести до розуміння проблеми та методу моделювання, теоретично окресленого та практично апробованого Бертольдом Брехтом; проблем керованої енергетики актора, вистави, енергетики простору і часу, засобів акторської виразності, більш гнучкої психотехніки, маніпулювання умовного й безумовного тощо. Навчити образно перетворювати та використовувати при створенні задуму міфологію і фольклор, наповнювати виставу народною знаковістю й поетикою.

3. 2 Зміст навчальної дисципліни

Вивчення та переосмислення театального досвіду з метою пошуку власної режисерської стратегії. Оволодіння навиками організації творчого процесу в ході втілення задуму з колективом виконавців, вироблення індивідуальної, продиктованої задумом, моделі взаємодії режисера і акторів для успішної реалізації театального проекту.

3. 3 Очікувані результати навчання

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- ЗК 6 Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети;
- ЗК 7 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня володіння професією з інших галузей мистецтва;
- ЗК 8 Навики міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1 Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі театрального мистецтва для фахового досконалого володіння професією;
- ФК 2 Вміння планувати і організовувати творчо – виробничий процес для забезпечення поетапності винайдення мистецького рішення драматичних вистав та постановок інших творів усіх видів і жанрів на високому художньому рівні;
- ФК 3 Здатність використовувати професійно профільовані знання, уміння й навички та скеровувати роботу творчого колективу по адекватному втіленню авторського та режисерського задуму вибраними засобами відповідного мистецтва;
- ФК 5. Здатність використовувати свої навички і вміння в розробці літературного, режисерського сценарію(експлікації), постановочного проекту, календарного плану створення вистави;
- ФК 6. Визначення концепції творчої діяльності постановочної групи та розробка перспективних і поточних планів творчої групи для забезпечення високопрофесійного виконання широкого спектру фахових завдань.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Вільно володіти основними концепціями і теоріями сучасного мистецтвознавства, зокрема таких його галузей, як історія театру, костюму, образотворчого мистецтва, теорія драми, режисура та майстерність актора;
- ПРН 2. Мати уявлення про специфіку суміжних галузей театрального мистецтва: роботу на телебаченні, в дитячих театральних колективах та театрах ляльок, режисуру естради та масових театралізованих видовищ; історію музичної культури, кіномистецтва та інше;
- ПРН 3. Сформувані судження про сучасний стан та тенденції розвитку художньої творчості, орієнтуючись на соціокультурну та політичну ситуацію в Україні;
- ПРН 5. Враховувати специфіку потреб, інтересів, мотивів

художньо-творчої діяльності людей з урахуванням історичних, культурних та національних традицій у практичній діяльності;

- ПНР 6. Знати історію та теорію театру, вміти практично застосувати знання та навички з режисури та акторської майстерності;

- ПНР 7. Знати класичну та сучасну драматургію, орієнтуватись у проблематиці драматургічних творів;

3.4. План вивчення навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Шляхи становлення режисерського мистецтва.

	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин			Загальна кількість годин
		лекційні завдання	практичні завдання	самостійна робота	
1	<i>Тема1.</i> Основні функції мистецтва. Етапи становлення професійної режисури .	1	2	10	13
2	<i>Тема2 .</i> «Режисерський» театрXXст. Еволюція драматургії та театрального простору. .	1	2	10	13
3	<i>Тема 3</i> Режисура XXI ст.: події, тенденції, персоналії. Від «ігрового» до«постдраматичного» театру. Сучасна українська режисура	2	4	10	16
	Разом за змістовним модулем 1	4	8	30	42

Змістовий модуль 2.
Ключові риси майстерності режисера в сучасному театрі.

4.	<i>Тема 4. «Система»</i> Станіславського та пошуки сучасного формату взаємодії режисера з актором на шляху до створення сценічного образу.	2	4	10	16
5.	<i>Тема 5 «Перетворення»</i> Леся Курбаса та нові тенденцій одвічної опозиції «драматург – режисер». Концепція «авторської» режисури та «документального» театру.	2	4	10	16
6.	<i>Тема 6</i> Режисура і сценографія. Особливості творчої взаємодії та нові підходи до вирішення простору. Данило Лідер та вітчизняна школа сценографії.	2	4	10	16
	Разом за змістовим модулем 2	6	12	30	48
	Разом	10	20	60	90

5. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти РДГУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час

Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	40	щотижнево	Усне та письмове опитування

2	Підготовка до презентації сучасних театральних течій та напрямків	10	Один раз за семестр	Тези виступу
3	Виконання індивідуальних завдань	10	Двічі за семестр	Усне опитування
	Разом	60		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Акторська майстерність корифеїв. – К.: Мистецтво, 1973. – 184 с.
2. Богатирьов О. В. Сценічна педагогіка українського національного театру корифеїв: Лекція. – Рівне: РДІК, 1993.
3. Вахтангов Е. Б. Записки, статті, письма. – М.: Искусство, 1960.
4. Вороний М. Твори. – К.: Дніпро, 1990.
5. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера. – М.: Просвещение, 1978.
6. Корнієнко Н. Український театр в переддень третього тисячоліття. Пошук (Картина світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз). – К.: Факт, 2000
7. Курбас Л.С. Березіль: Із творчої спадщини. – К.: «Дніпро», 1988
8. Крег Г. Про мистецтво театру / Г.Крег. – К.: Мистецтво, 1974.
9. Паві Патріс Словник театру. / П. Паві – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.
10. Станіславський К.С. Собрание сочинений в 8 т. / К.С. Станіславський -М.: Искусство, 1954-1961
11. Ершов П. М. Режиссура как практическая психология. – М.: Искусство, 1972.

Додаткова

1. Березкин В.И. Даниил Лидер. - К: Мистецтво, 1988.
2. Кнебель М. О. О том, что мне кажется особенно важным. – М.: ВТО, 1971.
3. Кнебель М. О. Поэзия педагогики. – М.: ВТО, 1976.

4. Корнієнко Н. Лесь Курбас. Репетиції майбутнього. /Н.Корнієнко. – К.: Факт, 1998.
5. Липківська Г. Світ в зеркалі драми. – К: Кий, 2007.
6. Лобанов А. М. Документи, статті, вшоминання. – М.: Искусство, 1980.
7. Мейерхольд В. Э. Статті. Письма. Беседи: В 2 тт. – М.: ВТО, 1968.
8. Мочалов Ю. А. Композиция сценического пространства. – М.: Просвещение, 1981.
9. Неллі В. Робота режисера. / В.О.Неллі - К.: Мистецтво, 1962.
10. Товстоногов Г. А. Зеркало сцены: В 2 тт. – Л.: Искусство, 1980.
11. Товстоногов Г. А. Беседи с коллегами. – М.: ВТО, 1988.
12. Френкель М. Современная сценография./ М.Френкель. – К.: Мистецтво, 1980.
13. Чехов М. А. Литературное наследие: В 2 тт. – М.: Искусство, 1986.

Інформаційний ресурс:

1. Збірник підручників з режисури:

<http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=777097>

2. Книги з режисури:

<http://www.livelib.ru/tag/%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B8%D1%81%D1%8>

[1%D1%83%D1%80%D0%B0](http://www.livelib.ru/tag/%D1%83%D1%80%D0%B0)

3. Новини про театр, театральні фестивалі тощо: <http://theatre.atdigest.ru/>

4. Сучасний театр в Україні: <http://teatre.ua/>

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видам контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему, презентація тощо та виклад матеріалу в письмовому вигляді); рубіжний контроль (контрольна

робота у письмовій формі) – 20 балів; підсумковий контроль, (залік в усній формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни балів(35), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є написання реферату .

9. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на практичних заняттях, під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, підготовка та проведення презентації, заохочення до науково-дослідної роботи.

10. Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.